

ШУВУУНЫ ДИВААЖИН

Ба Жинь¹¹⁶

Хятад хэлнээс орчуулсан Р.Оргил¹¹⁷

Нар уулын цаагуур орж, тэнгэрийн хаяанд улаан манан сүүмийж, аагим халуун аажмаар бууран, оройн сэрүүн агаар нөмөрч харанхуй болох дөхөж байлаа. Бага сургуулийн хоолны газарт оройн хоолоо идэж байх зуур манай ангийн Чень бидэнд: “Бүгдээрээ завиар аялах уу” гэж хэлэхэд хамт сууж байсан найзууд бүгд сургуулийн өмнөх цөөрмийн эргэн тойрон дахь үзэсгэлэнт байгаль руу харцгааж нэгэн дуугаар “тэгье л дээ” гэгцгээв.

Бид чулуун замаар жаахан алхаад л голын эрэг дээр хүрч ирэв. Тэнд бөөгнөрсөн улалж өвс голын урсгал даган зам татуулан хөвнө. Голын эрэг дээрх хоёр том модны доор хэдэн жижиг завь байхыг олж харлаа.

Бид нэг нэгээрээ завь руу гараад уяаг нь тайлж завиа холбилзуулан сэлүүрдсээр голын дунд хүрлээ.

Гурван найз маань сэлүүрдэж, Чень бид хоёр завины голд суугаад байгалийн үзэсгэлэнт алмайран харсаар явж байлаа.

Тэртээ хол уулын орой дээр ногоон мододоор хүрээлүүлсэн нэгэн суварга сүндэрлэн харагдана. Харин ойр хавьд тиймэрхүү суварга үзэгдэхгүй бөгөөд тэрхүү суварга байгаа газар бол Чень найзын маань төрсөн нутаг нь юм гэнэ лээ.

Гол их өргөн, усны урсгал намуун тайван, завь маань аажуухан хөвсөөр байлаа. Гэвч зарим нэг газраа гол нарийсаж, цэцэг навчис усны хоёр талаар ургасан харагдана. Модны навчис тодрон харагдах нь үнэхээр үзэсгэлэнтэй.

Тэнд маш олон мод байгаа юм шиг харагдах боловч найзуудын маань зарим нь “тэнд нэг л саглагар мод байна” гэхэд нөгөө нь “үгүй ээ тэнд хоёр мод байна” гэж хэлэхэд нь би үнэхээр гайхав. Учир нь иймэрхүү модыг анх харж байгаа надад олон мод байгаа юм шиг л санагдаж байлаа.

Бидний завь өнөөх саглагар модны дэргэд аажуухнаар ойртон ирлээ. Тэр модыг ойроос хараад “ямар том мод вэ” гэж уулга алдмаар санагдлаа. Салаалсан мөчрийг нь тоолохын аргагүй олон бөгөөд мөчир дээр нь цэцэг дөнгөж нахиалж, зарим үндэс нь газар руу, зарим нь ус руу хаван орсон байх юм. Холоос харахад үнэхээр л олон мод байгаа юм шиг л санагдаж байж билээ.

Өдийд уг мод ид нахиалах цаг нь юм гэнэ. Энэ мод нахиалж буйгаа бидэнд харуулья гэсэн шиг ногоон навчисаа тал тал руугаа саглайлган, ямар ч зай завсаргүй өтгөн шигүү ургуулсан байлаа. Нов ногоон өнгө нүдний минь өмнө тодорно. Дөнгөж нахиалсан навчис шинэ орчиндоо дасан зохицох гэж салхины аясанд найган ганхана. Энэ бол өмнөд нутгийн минь сэтгэл бахдам сайхан мод юм аа. Завь модны доор холбилзсоор. Эргийн газар маш чийглэг нойтон харагдсан тул бид буулгүй эргэн тойрноо ажиглан харж байлаа. Найз маань: “Энэ бол шувууны диваажин. Шувууд энэ саглагар модон дээр үүрээ засдаг. Тариачид түүнд огт

¹¹⁶ Хятадын орчин үеийн нэрт зохиолч

¹¹⁷ МУИС, ШУС, ХУС-ын Гадаад хэлшинжлэлийн докторант

хүрдэггүй болохоор энд шувууд эрх дураараа амьдардаг юм” гэлээ.

Гэвч ойр хавьд шувуудын жиргээ сонсогдохгүй, шувууны үүр хаана ч харагдахгүй, магадгүй саглагар модон дотор далдлагдсан юм болов уу ч гэж бодогдоно.

Голын эрэг дээрх жим дагуу туулайн бөөр мод байх юм. Ногоон навчис дунд улаан өнгийн жимснүүд яралзан харагдана. Бидний завь тэр зүг рүү усны урсгал даган хөвөн очив. Завь маань жимийн ойролцоо очиход бид үсрэн бууцгаалаа. Хоёр найз маань маш хурдан модон дээр авирч, модны оройгоос хэдэн ширхэг туулайн бөөр жимсгэнийг доош нь унагаахад Чэнь бид хоёр гурван найзын хамт модны доор зогсоод тосон авч байлаа. Тэд бууж ирээд туулайн бөөр жимсгэнээ идээд буцаж завиндаа суулаа.

Маргааш нь бид завиа сэлүүрдэн Ченийн төрсөн нутгийн зүг хөдлөв. Замдаа бид нөгөө шувуудын диваажингаараа дайран өнгөрч таарлаа. Их гоё үзэсгэлэнтэй уулархаг газар байх агаад өглөөний нарны туяа усны мандал, модны навчис дээр тусаад үнэхээр нүд гялбам сайхан харагдаж байлаа.

Анхны удаа ирэхэд их л нам гүмхэн байсан. Харин өнөөдөр шувуудын жиргээ хөг аялгуу нэмэн энд тэндгүй сонсогдоно. Бид шувууд нисэн ирэхийг хараад сэтгэл хөдлөн алгаа ташин угтан авлаа. Тэнд том, жижиг зүйл зүйлийн шувууд нисэн бууна. Зарим нь модны мөчир дээр сууж жиргэнэ, зарим нь далавчаа дэлгэн нисэхийг завдана.

Хаа сайгүй нисэж буй шувуудыг харан зогсох үнэхээр сайхан байлаа. Шувууд бөөн бөөнөөрөө нисэн ирнэ. Зарим нь бидний алга таших чимээнээс үргэж ой мод руу нисэн одлоо. Харин зарим нь модны мөчир дээр суугаад дуу дуулж байгаа юм шиг л хөг аялгуу нийлүүлэн жиргэлдэнэ.

Төдөлгүй “за бүгдээрээ явцгаая даа” гэж Чень хэллээ.

Завь маань суваргатай уулын бэлд байдаг жижиг тосгоны зүг голын урсгал даган хөвөх зуур надад мартагдашгүй сайхан дурсамж үлдээсэн өнөөх саглагар модны зүг эргэн харлаа. Өчигдөрийн нам гүм хуурмаг байжээ. Шувууны диваажин бол үнэхээр л шувууны диваажин юм даа.

